No. 947 Zaterdag 22 Februari 1902. 19de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0.20.

Curaçao, 21 Februari.

WETENSCHAP.

Bij de groote levensvragen, welke wij ons zelven stellen, of die zich aan ons opdringen met onweerstaanbaar geweld, om een zuivere richting te geven aan ons bestaan en bij onze handelingen een vast doel ons voor oogen te stellen, ontvangen wij verschillend antwoord. Wij schouwen in de ondoorgrondelijkheden van ons leven, van onze ziel, van onzen oorsprong en onze bestemming, als in een nacht in dikke duisternis gehuld, en wij zoeken licht, altijd meer licht. De wetenschap kan *veel* ophelderen, doch niet *alles*. Telkens stuiten wij op onoverkomelijke moeilijkheden, meerdere malen kunnen wij redelijk iets *veronderstellen*, maar het *zeker weten* kunnen wij niet. Wij roepen de wijsbegeerte ter hulp; weer nieuwe gezichtspunten worden ons geopend, maar *alle* moeilijkheden vinden wij ook hier niet opgelost. Het geloof bestraalt ons met haar helder, ver reikend licht, doch ook hier blijven vele duisterheden. Dikwerf raken wij door deze verschillende uitspraken verward in tegenstrijdigheden. Niet slechts, dat de eene als vast en zeker verkondigt, wat de ander slechts schuchter veronderstelt en daardoor ons vertrouwen in de waarheid schokt en ons doet twijfelen, of het gelooven mogelijk maakt, maar het „*ja*" wordt „*neen*", wat *bestond, bestaat niet*, wat *waar* heette, wordt *valsch* genoemd. Wij nemen een strijd waar, een fellen kamp en ons hart klopt onrustig, het geweten kan geen vast licht werpen over onze daden, het trilt, het schokt, het dreigt te verdwijnen.

Maar vanwaar die strijd, vanwaar deze tegenspraak? Omdat er gesproken wordt zonder kennis van zaken, omdat er een gezag wordt aangehaald, dat op moet treden, waar het niets vermag, omdat er een eindoordeel wordt geëischt van een rechter, die geen bevoegdheid heeft, omdat men met opzet valsche getuigen aanvoert, of de gegeven verklaring verdraait.

De wetenschap, wijsbegeerte en godsdienstleer verschillen onderling en hebben hun eigen afgebakend terrein. Daar zijn onderwerpen welke alleen behandeld kunnen worden door de wetenschap, maar ook zijn er welke daar volstrekt niet thuis behooren en nimmer degelijk, grondig, afdoend door de wetenschap alleen kunnen worden besproken. Evenzeer is dit het geval bij de wijsbegeerte en godsdienstleer.

Doch hier ligt de moeilijkheid niet: nimmer zal hier tegenspraak ontstaan, omdat op deze punten de onderscheiden vakken elkander niet raken.

De strijd zal slechts losbreken, als zij op elkanders terrein geraken en zich toe willen eigenen, wat anderen behoort. Het is duidelijk, dat er werkelijk vraagstukken bestaan, waarop én de wetenschap, én de wijsbegeerte, én de godsdienstleer antwoord geven, maar hierdoor behoeft nog geen twist te ontstaan. Indien de wetenschap slechts wetenschappelijk beslist en voor zoover de wetenschap reikt en niet onder wijsgeerig of godsdienstig oogpunt de zaak behandelt kan er ook nimmer strijd ontstaan.

Indien dus iemand geen *misbruik* maakt van de uitspraken der wetenschap, wijsbegeerte of godsdienstleer, slechts aanhaalt als gezag, wat als *zeker* en *vaststaand* wordt geleerd, en slechts *in zooverre* dit wordt geleerd, zal en kan nimmer strijd ontstaan.

De *ware* wetenschap kent geen tegenspraak met de *ware* wijsbegeerte en *ware* godsdienstleer, slechts harmonie, opheldering, aanvulling.

In het onmetelijk kamp van 't menschelijk weten, is het noodzakelijk de grenzen der verschillende wetenschappen duidelijk aan te geven, de draagkracht van hun gezag te onderzoeken, hun werkzaamheid te verdeelen. Wij moeten overtuigd zijn, dat *één* mensch toch niet *alles* kan weten, en niet het recht geeft over *alles* den staf te breken, omdat hij in *één* vak ervaren is.

„De positieve wetenschap, zegt BERTHELOT, achtervolgt noch de eerste oorzaken, noch het einde der dingen; maar zij gaat zachtkens voorwaarts door de feiten vast te stellen, en ze met elkander te verbinden voor zooverre zij onmiddellijk betrekking op elkander hebben. De menschelijke geest stelt de feiten vast door waarneming en ondervinding, hij vergelijkt ze onderling en trekt er gevolgen uit, d. w. z., de meer algemeene verschijnselen, die op hun beurt, en dit is hun eenige waarborg, opnieuw door ondervinding en waarneming worden beproefd. In de aaneenschakeling van feiten, die op elkander betrekking hebben, dagelijks door den menschelijken geest verlengd, bestaat de positieve wetenschap." (*La Science idéale et la Science positive. Lettre à M. Renan.*)

Kan men zich juister uitdrukken? Men zoude niet zuiverder, de strenge, logische, onaantastbare methode van de ware wetenschap kunnen aangeven, en volgaarne nemen wij, ook in naam der wijsbegeerte en godsdienstleer al les aan, wat zoo wordt vastgesteld en gewaarborgd.

Men vergunne ons nog een korte aanhaling van een ander groot meester.

„De proefondervindelijke wetenschap, zegt PASTEUR, is een *stellige* wetenschap, d. w. z., nimmer treedt in haar opvatting eene beschouwing over het wezen der dingen, het ontstaan der wereld of hun doel."

Slechts zulk een onderzoek kan leiden tot werkelijke zekerheid.

Nemen wij nu tot voorbeeld de geologie, de aardkunde, een der meest moderne, maar ook een der meest ingewikkelde wetenschappen, omdat zij de hulp noodig heeft van vele andere vakken en, laat het ons veilig bekennen, het meest optreedt bij godsdienststrijdvragen. Deze wetenschap is nog in vele duistere raadselen gewikkeld, er is nog overvloed aan veronderstellingen en tegenstrijdige uitspraken. Maar toch, er zijn ook zekere stellingen, welke niet geloochend mogen, noch kunnen worden, omdat zij als vaststaande zijn bewezen.

Doch dit is niet alles. Naast deze zekere gegevens staan gegronde veronderstellingen, welke rusten op sterke waarschijnlijkheden, ernstig onderzocht en beproefd. Meerdere malen zijn dit sprankèn van vernuft, aanschouwingen van een ziener, plotselinge ingeving van een groot verstand. Ongetwijfeld moeten zij hun karakter van veronderstelling blijven behouden en niet verward worden met een zeker, onomstootelijk resultaat der wetenschap, maar het zoude toch onvoorzichtig zijn en gevaarlijk ze bij de groote strijdvragen van wijsbegeerte en godsdienstleer buiten rekening te laten en te veronachtzamen. De geheele nieuwere natuurkunde, zegt ERNEST NAVILLE, is een groote veronderstelling op weg om bevestigd te worden.

Feuilleton.

Menschelijke edelmoedigheid en Gods barmhartigheid.

„Laat haar binnen!" sprak zijne excellentie kortaf, en, naar het scheen, nu juist niet in zijn humeur. De bediende opende de deur der voorkamer, en eene kloosterzuster verscheen op den drempel. Met een kalm oog blikte zij naar den staatsman, en deze stond ietwat spoediger dan gewoonlijk van zijn stoel op, om de buiging der voor hem staande te beantwoorden. Het was een verheven figuur, majestueus in houding, die geestelijke zuster in haar zwart gewaad, in haar eenvoudig voorkomen, met hare heldere, onschuldige, boven het stoffelijke verheven trekken, met die donkere, ernstige oogen en de indrukwekkende, haar zelf onbewuste waardigheid, welke haar omgaf. En de man, tegenover wien zij stond — hij moest nu beslissen over haar lot en dat van honderden, ja van duizenden. De minister was gevreesd, werd zelfs gehaat door een groot gedeelte der bevolking, welke hij eigenlijk regeerde, aangezien hij reeds sedert tientalen van jaren de leider en bestuurder was van den zwakken vorst; onbeschroomd, zonder aanzien des persoons dreef hij zijne plannen door, hij gebruikte zijne macht tot maatregelen, welke menigmaal gelijk brandende striemen het volk troffen; zeer dikwijls had hij met geweldadige vuist in het heiligdom der Kerk, in hare vrijheid ingegrepen, en over bisschoppen, priesters en het trouwe volk dagen en jaren van zware, bittere en meest onrechtvaardige tuchtiging gebracht. Er waren duizenden, die hem openlijk brandmerkten als den grootsten vijand van land en volk, duizenden, die hem heimelijk verwenschten; en die zich om hem schaarden, waren, gelijk hij zelve best wist, niet altijd onbaatzuchtige lieden.

„Zuster overste Pia", aldus ontving de minister de binnentredende, „het verheugt mij u te leeren kennen. U komt in zake van een geestelijk huis in ons land, doch ik vrees u niet van dienst te kunnen zijn."

„Veroorlooft uwe excellentie mij, dat ik de bijzondere redenen voor die onderneming aanvoer?" vroeg de zuster, „dat is het oogmerk, waarom ik om de eer van eene audientie verzocht."

„Zeker, zeker! Neem plaats; ik ben in elk geval verlangend te hooren......"

En nu begon de zuster, nadat zij tegenover den minister had plaats genomen, breedvoerig uiteen te zetten, dat hare orde met alle inspanning en kracht zich geheel wijdde aan de missie onder de arme negers. Een aanzienlijk getal edele, offervaardige katholieke mannen — priesters en leeken — en maagden hadden zich onder dezelfde statuten vereenigd met het doel, om van dit zoo geheel verwaarloosde, dikwerf en veracht menschenras zoo mogelijk velen tot ordelijke, flinke menschen, en wat het eerste en de hoofdzaak is, tot christenen te vormen, ten einde aldus hun eeuwig en tijdelijk geluk te verzekeren. Zij verhaalde met eenvoudige woorden, hoe zij zelve jarenlang in Afrika vertoefd en welke ondervinding zij daar opgedaan had: dat de negers handelbaar waren en vaak veel talent bezaten, en hoe zij langs den weg van geregelden arbeid, gespaard aan christelijk onderwijs en een christelijk leven, gemakkelijk tot gelukkige broeders, aan ons gelijk, konden worden gekweekt. Zij schilderde de ellende, de gruwelen, de bestendige gevaren, den dierlijken toestand waarin de meesten hunner tot op dit oogenblik smachtten, zij schetste de slavenrooftochten, waarin honderden, duizenden negers neergesabeld, vrouwen en kinderen geroofd, als redelooze dieren aan elkaar gebonden, vele mijlen voortgedreven werden en de verschrikkelijkste slavernij, den ondergang in eene algeheele onvrijheid en smadelijke dienstbaarheid, in hemeltergende onzedelijkheid, in gewetenloos afbeulen der laatste levenskrachten te gemoet gaan. „Excelentie", aldus eindigde de kloosterzuster, „het is herhaaldelijk geschied, dat zulke slaventransporten ons voorbijtrokken. Die lieden waren twee aan twee geboeid; de eenen riepen hartverscheurend om erbarming, de anderen staarden, niet in staat te weenen, ons met onuitsprekelijk verdriet aan...... den blik van zulk een arm, ongelukkig meisje of kind, dat met sprakeloos smeeken zich telkenmale weder naar ons omkeerde, en die tot medelijden en bevrijding uitgestrekte armen......o, men kan ze nimmer meer vergeten; zij verkondigen meer dan alle schilderingen de naamlooze ellende, waarin de rampzaligen zuchten. En hoe dikwijls gebeurde het niet, dat een slavendrijver ons zijne „waar" tot spotprijs te koop aanbood, om van de zorg en het verlies op de reis door de woestijn af te zijn; en die arme schepselen, vrouwen en kinderen, klemden zich aan ons vast, omstrengelden onze voeten, bezwoeren ons en smeekten ons, hen te koopen, hen niet door die afgrijselijke woestijn te laten drijven als een kudde vee."

De minister scheen het toch een beetje warm te krijgen; herhaaldelijk wreef hij zich over voorhoofd en kin, en zijn gelaat werd zeer ernstig.

„Excellentie", aldus eindigde de eerwaarde zuster met verheffing van

Maar zoo het redelijk is, noodzakelijk zelfs, in het belang der vaststaande waarheid, het gezag dezer stellige wetenschap te begroeten, aandachtig de bevestiging harer ernstige veronderstellingen na te gaan, dan mogen en moeten wij ook in naam der ware, degelijke wetenschap alle uitspraken der avontuurlijke, phantastische wetenschap, welke meent, dat iets zoo is, omdat zij het zoo denkt, ontkennen en voor niets tellen. En deze is de wetenschap welke voornamelijk haar terrein overschrijdt om den godsdienst, het geloof aan te vallen en te bevechten. Bewijzen heeft men hier niet noodig; lichtvaardige uitspraken, al te haastige oordeelvelling, de meest gewaagde, de meest ongehoorde stelling, schijnen het wezen dezer wetenschap uit te maken. Wanneer zij spreekt mag geen hond meer blaffen. *Hoeckel, Le Bon, Flower, Delaunay* hebben naam gemaakt door hun dwaasheden en zijn door degelijk wetenschappelijke mannen aan de kaak gesteld.

Het is echter voor ons, leeken in 't vak niet altijd zoo gemakkelijk juist aan te geven, waar de fout schuilt, waar de overdrijving, de phantasie, het rijk van wetenschappelijk droomen begint. Daarom ook kunnen zelfs zij, die ernstig nadenken over de gewichtigste levensvragen in de war worden gebracht. De eene helft der geleerde wereld spot met de andere helft — dit is waar; maar ook zien wij dat er een groot gedeelte is, welke ernstig den waren vooruitgang behartigt die op feiten rust, niet verzonnen maar werkelijk bewezen; en tot dusverre waren deze steeds in overeenkomst met de christelijke wijsbegeerte en het geloof. De godsdienstleer kan slechts winnen bij de ontwikkeling der wetenschap en behoeft nooit hiervoor te vreezen.

LEO XIII.

Het jubeljaar is begonnen. Donderdag 20 Februari schreef Z. H. de Paus: In het vijf en twintigste jaar van mijn Pausschap." Dit is een wereldfeit, een gebeurtenis van groote beteekenis, niet slechts voor de katholieke kerk, maar voor de geheele wereld. Leo XIII, de Paus, de gevangen koning, is een edele, machtige, grootsche figuur, die bewondering afdwingt en eerbied.

Deze Paus schijnt niet *oud* te kunnen worden, in den vollen zin des woords. Zijn superieure geestkracht overheerscht het bouwvallig lichaam. Zijn rijkbegaafde ziel lijdt in haar werkzaamheid geenszins onder de slijting der stoffelijke organen. Door een buitengewone gunst der Voorzienigheid wordt aan hem die schoone profetie van den koninklijken Psalmist letterlijk vervuld: „Renovabitur sicut aquila juventus tua,— uwe jeugd zal vernieuwd worden gelijk de adelaar."

En de jaren mogen voorbijsnellen, zelfs de éene eeuw moge in de andere overgaan, Leo XIII blijft onveranderlijk *jong* naar geest en gemoed, en onderwijl staart de wereld met bewondering naar den Grijsaard van het Vaticaan, „le vieillard du Vatican" — zooals een Fransch auteur het onlangs treffend uitdrukte — „cette étincelle électrique dans un vase d'albâtre, — die electrische vonk in eene vaas, zoo broos en doorschijnend als albast."

Niet slechts persoonlijk, maar ook in zijn glorieuze regeering blijft de meer dan 90-jarige Leo XIII altoos *jong*.

Toen hij den Stoel van Petrus beklom, verklaarde hij aan zijn eersten Staatssecretaris, kardinaal Franchi:

„Je veux faire une grande politique — ik wil een groote staatkunde voeren." Franchi, Simeoni, Jacobini, Rampolla, wie hem ook als Staatssecretaris ter zijde stond, de politiek van Paus Leo XIII is altoos even groot geweest en gebleven. Dit beteekent heel wat. En tegenwoordig meer dan ooit.

Twee tijdgenooten vooral worden als staatsman dikwijls met hem vergeleken: Bismarck, de ijzeren kanselier, moest het beleven, dat zijn „Realpolitik" uitliep op de nederlaag van „Canossa" en op de ongenade van Friedrichsruhe. Gladstone, de „grand old Man", aanschouwde het nog, dat zijn eigen machtige partij werd uiteengeslagen en tot machteloosheid gedoemd, dat zijn buitenlandsche staatkunde door de Tories ondersteboven werd geworpen, en dat zijn edel streven, „Home rule" voor Ierland, een schromelijk fiasco leed. Beiden zijn reeds ten grave gedaald, Bismarck en Gladstone. Wat zal er in de 20e eeuw van hun reuzenwerk overblijven?

Maar Leo XIII zetelt nog op den pauselijken troon, een treffend zinnebeeld, dat hij grooter is dan zijn twee geniale tijdgenooten, die hij overleefde. Onverpoosd zet hij zijn "groote politiek," trots alle moeilijkheden, voort. Hij zag de 19e eeuw sterven, en hij overschrijdt met nieuwen moed den drempel der 20e eeuw. Zijn werk is bestemd voor de eeuwen. Daarom veroudert het nimmer of nooit, maar altoos blijft „zijn groote politiek" ten volle op de hoogte van onzen tijd: onsterfelijk jong, met de beloften der toekomst in haren schoot, met het schitterend teeken der eindzegepraal voor oogen.

Groote politiek. D. w. z. geen politiek geknoei en diplomatisch gescharrel om een of ander stoffelijk voordeel. Geen laatdunkende terzijdestelling, nog minder cynische vertrapping der wetten van recht en zedelijkheid. Ziedaar de politiek der wereld, door den Rijkskanselier Von Bülow in den Duitschen Rijksdag onbeschaamd geproclameerd en door een Chamberlain nog onbeschaamder in beoefening gebracht. Maar *groote* politiek, die vóór alles „het Rijk Gods zoekt en zijn gerechtigheid", in het zeker bewustzijn, „dat al het overige dan wordt toegeworpen". *Groote* politiek, die streeft naar uitbreiding der eere, niet van zich zelf, maar van God, naar bevordering niet enkel van het stoffelijk welzijn, maar vooral ook van het waarachtig en duurzaam heil der menschheid. *Groote* politiek, die bij het uiteinde der 19e eeuw, voor geheel de wereld, Jesus Christus, den Koning der eeuwen, verkondigt als "den Weg, de Waarheid en het Leven" en bij den aanvang der 20ste eeuw, de christelijke democratie zegent en aanbeveelt als de verbroedering der verschillende standen in rechtvaardigheid en liefde.

Deze politiek — indien het woord van Aristoteles niet reeds een al te onguustige beteekenis heeft gekregen — is waarlijk *groot*. Zij mag een afspiegeling heeten der vaderlijke goedheid en onnaspeurlijke wijsheid, waarmede Gods Voorzienigheid de wereld bestuurt. Zij is geput uit de leer van het Evangelie en ontleent hare kracht aan den „Geest, die levend maakt."

Deze is de politiek van paus Leo XIII. Zij *moet* wel eeuwig jong zijn en blijven, omdat zij het werk van God te vervullen heeft, een werk voor de eeuwen.

Laat er nóg zooveel waars en schoons steken in het bekende woord van Chateaubriand: "La vieillesse est une voyaguese de nuit; la terre lui est cachée; cele ne découvre plus que le ciel brillant au-dessus de sa tête, — de ouderdom is een reiziger in den nacht; de aarde is voor hem verborgen; hij aanschouwt niets dan den hemel, die schittert boven zijn hoofd". Voor den ouderdom van paus Leo XIII is dat dichterlijk woord slechts ten deele waar.

Ongetwijfeld, deze hoogbejaarde Paus, staande aan den rand des grafs, ziet den hemel, die boven zijn hoofd geopend is, beter en dichterbij dan gewone stervelingen. Door zijn geest van overweging en gebed behoort hij zeker tot degenen, „wier omgang in de hemelen is." Maar hij overziet óók, met ongeëvenaarde scherpte en klaarheid, het tranendal dezer aarde, en geen enkele harer maatschappelijke behoeften, geen enkele harer geestelijke en zedelijke nooden ontsnapt aan zijn adelaarsblik.

Hij is de *Pontifex*, die een brug moet vormen, een levende brug, tusschen hemel en aarde, om beide met elkander te verzoenen.

Moge de gezegende ouderdom van paus Leo XIII, door Gods bijzondere bescherming, nog zóólang worden verlengd, dat hij zijn *honderdste* jaar bereike in dezelfde onuitputtelijke jeugd en levenskracht. Zij hem dit honderdste levensjaar, een sterfelijke eeuw, het onderpand der eeuwige jeugd en onsterflijkheid hierboven. En moge hijzelf het nog aanschouwen, hoe zijn „groote politiek" aan de pasbegonnen 20e eeuw een beslissende richting geeft, welke de maatschappij doet herleven en verjeugdigen in Christus.

„Oremus pro Pontifice nostro Leone"......

---

stem, duidelijk en langzaam, „wij zouden spoedig eene offervaardige, voortreffelijke schare missionarissen bijeen hebben, ook wat betreft de geldelijke middelen zou de bekende weldadigheid der katholieken ons niet in den steek laten; wij missen nog slechts de vergunning, om in ons land een groot huis te stichten, om van daar uit dan geregeld de missie in Afrika te kunnen bedienen. Hebben wij uwe toestemming, dan zullen wij weldra in staat zijn duizenden van arme zwarten naar lichaam en ziel gelukkig te kunnen maken. Hun lot ligt geheel in uwe hand, excellentie; de verdienste der redding is ook uwe verdienste, en omgekeerd; ik smeek u in naam der orde, der menschelijkheid en van het christendom, en om wille der barmharrigheid Gods: vergun ons hier te lande ons te vestigen en een missiehuis te bouwen.

Dit zeggende was zij opgestaan. Ook de minister stond op. „Zouden dan zulks ook niet leeken kunnen doen?" bracht hij in 't midden.

„Excellentie, voor de missies zijn ordesgeestelijken evenzeer noodig en alleen bruikbaar, gelijk welgeoefende legers in den oorlog," hernam de overste.

Een oogenblik scheen hij besluiteloos, toen vroeg hij gejaagd: „En naar welk deel van Afrika zult gij uwe missionarissen zenden?"

„Naar de Duitsche koloniën, dat spreekt van zelve."

„Dan hebt gij mijne goedkeuring en toestemming en mijne beste wenschen!" klonk onverwacht het antwoord — de zuster was er dermate over verwonderd, dat een blos van blijdschap hare wangen kleurde; de staatsman vervolgde iets zachter: „Eigenlijk niet om het kloosterwezen een genoegen te doen sta ik het toe — want ik wil in uw oog niet beter schijnen dan ik ben, alhoewel ik inzie, dat missies en kloostergeestelijken bij elkaar behooren — maar uit vaderlandsliefde en ook uit persoonlijke bewondering en vereering jegens u, zuster Pia, en uwen moed; en ik gevoel mij gelukkig, onder deze gezichtspunten uw verzoek te kunnen inwilligen. Zend de plannen van den opbouw aan uw moederhuis; ik wil zelf er voor zorgen, dat de zaak verder geene moeilijkheden ontmoet." En al meer en meer in vuur gerakend eindigde hij: „Wees er ten volle van overtuigd, dat ik steeds voor u en uw streven in de bres zal springen, waar en hoe ik kan; ik sta ten allen tijde tot uwen dienst; en nu nogmaals mijne hartelijke gelukwenschen."

De jaren kwamen en verdwenen; met hen verschenen ouderdom en ziekte bij zijne excellentie.....maar deze gingen niet meer van hem weg. Hij moest den staatsdienst vaarwel zeggen en een ander bekleedde zijn post. Van dat oogenblik af was het gedaan met de vrees voor hem in heel het land; hij bezat immers geen macht meer. Wat echter hem het meeste griefde was, dat zijne voormalige aanhangers en onderdanige dienaren zich van hem verwijderden; —weldra stond hij alleen, alleen met zijne smarten en zijn lijden, met zijne herinnering en — zijn geweten. Onbeschrijfelijk waren vaak de folteringen gedurende de lange, bange dagen en nachten, waarin hij ziek lag uitgestrekt, en daarbij kwam het bewustzijn, dat niemand deelneming in zijn toestand toonde, geen sterveling zich om hem bekommerde, maar daarentegen duizende zich over zijne machteloosheid verheugden. En de bitterheid zijns harten en de verbittering jegens de menschen nam van dag tot dag toe. Zwijgend lag hij daar; vreeselijke pijnen en woeste wrok snoerden zijn mond; ook zijn nicht, die hem trouw oppaste en verpleegde, ontving weinig woorden en in 't geheel geen dank van hem. Het waren tijden van diepe vernedering, van zware beproeving. Zullen zij hun doel bereiken? Zal de oude wereldling zich voor zijn sterven tot God bekeeren?

Op zekeren morgen kwam er een brief voor den ex-minister.

„Van de algemeene overste Pia," zeide het nichtje tot den zieke.

„Lees hem voor!" gebood hij.

En het meisje las, maar bij elken zin werd hare stem weeker en klonk meer en meer ontroerd....... De kloosternon schreef, hoe zij vernomen had, dat zijne excellentie ziek was, en hoe allen in het klooster, die hem zoo veel dank verschuldigd zijn, daardoor smartelijk getroffen waren. „Ieder onzer zoude uit dankbaarheid gaarne uwe pijnen op zich genomen hebben, als zulks mogelijk en het Gods wil ware. Maar aangezien dit niet kan geschieden, hebben wij bij ons dagelijksch gebed voor u, dat wij nooit verzuimden, sedert drie dagen eene bijzondere devotie begonnen, opdat de goede God u genezing verschaffe, of, zoo dit tegen Zijn aanbiddelijken wil mocht zijn, ten minste u verlichting en zeer veel troost in uwe ziekte zende. Uwe excellentie moogt ongetwijfeld veel van Hem verhopen. U heeft door uw woord en uwen wil een groot werk tot heil van duizenden en duizenden tot stand gebracht, en de lieve God, die uwe pijnen kent en ze u helpt dragen, Hij telt ook alle gebeden en zegeuwenschen, welke uit den mond van zoo veel geredde, arme broeders en zusters opstijgen; Hij ziet in de toekomst, hoeveel duizenden en nogmaals duizenden de missie zal strekken tot eeuwige zaligheid, en Hij beschouwt u. excellentie, als dengene, die zulk eene groote verdienste aan al dat goede heeft. Wij zeggen dikwijls tot elkander, dat, alhoewel u veel moge lijden, dit juist een troost voor u is; want Gods beproevingen treffen vooral hen, die Hij bemint en Zijne uitverkorenen zijn. Ons bidden beoogt dan ook steeds, dat uwe excellentie uit deze ziekte niets dan zegen en rijke verdiensten van geduld en boete moge putten; wij smeeken voor u af alle gevoelens, waarvan wij zelf wenschen vervuld te zijn, wanneer wij op het bed des lijdens zullen liggen. Uwe excellentie gelieve het goedgunstig te verontschuldigen, dat eene arme kloosterzuster het waagt, u met dit schrijven lastig te vallen, maar ik werd sedert eenige dagen letterlijk daartoe aangespoord; de innigste deelneming aan uwe groote pijnen, de hartelijkste dankbaarheid en de beste wenschen voor het lichaam en de ziel van uwe excellentie hebben mijne pen bestuurd. Mocht uwe excellentie tijd noch lust gehad hebben, dezen brief te lezen, dan blijven onze meeningen en gebeden nochtans dezelfde; maar wellicht vindt gij wel eens een uurtje, waarin deze regelen u een beetje troost kunnen bieden."

De nicht van den doodelijken zieke hield plotseling op om te luisteren en zag naar haren oom. Deze had zijn gezicht in de kussens begraven en weende — weende bitterlijk. „Dan ben ik toch niet geheel verlaten en vergeten!" kwam het over zijne lippen. „O Henriette, bewaar dezen brief — je moet hem mij nog dikwijls voorlezen...... dus er bidt toch iemand voor mij......men toont derhalve nog belangstelling in mij!"

Na eene lange pauze sprak hij met ernstige stem: „Degenen, wien ik duizenden groote diensten bewees,

IN MEMORIAM.

In den nacht van 13 op 14 December ll. overleed als slachtoffer der gele koorts aan boord van de italiaansche boot *Piemonte*, die den 6den December van hier naar Italië vertrok, de Eerw. Leekebroeder der Salesianen, GIOVANNI ROSETTO, in den jeugdigen leeftijd van 26 jaren. Ongeveer 4 jaren was de uiterst ijverige en bekwame werkman, tevens een voorbeeld van godsvrucht en goede zeden, de leider der smidswerkplaats in het Jongensweeshuis van Santa Rosa. Om leniging te zoeken voor zijn geschokt zenuwgestel en tevens om zich meer te volmaken in zijn geliefkoosd handwerk keerde hij in December ll. terug naar zijn vaderland in gezelschap van een jongen clericus uit het Salesianercollege van Caracas.

Sterk, zelfs robust van lichaamsgestel, als hij was, kon hem niets aan zijn zoo spoedig verscheiden doen denken. In La Guaira schijnt de vreeselijke ziekte hem te hebben aangetast, want van toen af was hij zeer onrustig en leed hij aan voortdurende brakingen, en vijf dagen na het vertrek van die stad gaf hij den geest na de hevigste stuiptrekkingen te hebben doorstaan. Zijn lijk moest aan de golven worden toevertrouwd. Zijn reisgezel, die hem bijstond, verhaalt dat hij onder de felste pijnen geen ongeduldig woord uitte maar in schietgebeden en in zijn scapulier, wat hij altijd door vast tegen de borst hield gedrukt, zijn troost bleef vinden. Menigmaal herhaalde hij de schoone woorden: het is Maria, die mijne ziel moet redden. Toen hem was bekend gemaakt, dat er geen hoop meer was, herhaalde hij menigmaal het akte van berouw en beval zijne ziel aan God. Voorzeker een roerend christelijke dood; maar hoe jammer, dat hij de troost der laatste H. Sacramenten niet heeft mogen genieten. Met des te meer reden bevelen wij zijne ziel aan in de gebeden van allen, die hem hier gekend hebben. Hij werd geboren den 19den October 1876 in Covolo (Provincie Treviso, Italië), deed zijne geloften in 1897 en kwam in Curaçao aan in November van hetzelfde jaar.

R. I. P.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Visitatiereis.

Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS zal de volgende week afwezig zijn om de jaarlijksche kerkvisitatie in de benedendistricten te houden.

Havennieuws.

Woensdagmorgen is H. M. *Sommelsdijk* naar Bonaire vertrokken om aldaar geïnspecteerd te worden door den kommandant van de *Utrecht*, welk schip reeds Maandag naar dit eiland was vertrokken om schietoefeningen te houden.

De *Sommelsdijk* vertrekt van Bonaire onmiddellijk naar Holland.

***

Zaterdag is hier bericht ontvangen, dat de schoener *Antonia*, welke voer op Goagira, op deze kust verongelukt is; er zijn echter geen menschenlevens te betreuren.

***

Den 5den Februari voer uit onze haven de schoener *Augusta Victoria* met bestemming naar Maracaibo, den volgenden morgen, naar men zegt, omstreeks 4 uur werd hij door een ander, de *Trovador*, welke uit tegenovergestelde richting kwam, aangevaren op het meer van Maracaibo. Eerst nu begint zich het gerucht te verspreiden, dat de opvarenden zich gered hebben. Moge dit bericht spoedig bevestigd worden. De bemanning bestond meest uit Curaçaonaars.

Naar men wil moet ook dit ongeluk worden toegeschreven aan het roekeloos varen zonder licht.

***

Naar de *N. R. C.* verneemt, heeft Z. K. H. Prins der Nederlanden vergunning gegeven om het in aanbouw zijnde stoomschip voor den Koninklijken West-Indischen Maildienst, *Prins der Nederlanden* te noemen.

Marine.

Hr. Ms. pantserdekschip "Koningin Regentes", komm. de kapitein ter zee A. W. F. C. Van Woerden, werd begin Januari te Nieuwediep verwacht om met spoed gereed gemaakt te worden voor een reis naar West-Indië tot aflossing van Hr. Ms. pantserdekschip "Utrecht", komm. de kapitein ter zee A. G. Ellis.

***

Te Hellevoetsluis werd reeds de stoomschoener "Suriname" in dienst gesteld, bestemd om in West-Indië de korvet "Sommelsdijk" af te lossen.

Etat-major: de kapt.-luit. ter zee P. S. R. Wolterbeek, kommandant; de luit. ter zee 1e kl. E. Coenen, 1e officier; de luits. ter zee 2e. kl. A. C. Van Braam Houckgeest, R. H. Van Meerlant en F. A. De Koning, de off. van gez. 1e. kl. S. Overdiep en de off. van adm. 2e kl. G. A. Daey Ouwens.

Machinekamer-personeel: de hoofdmach. 1e. kl. J. Zwart en de mach. 1e kl. H. De Noo en C. Wapenaar.

Schipper J. C. E. Bruyskens is chef der equipage.

Oogst en gevallen regen.

van	13 — 19 Januari.....	3 mM.
„	20 — 26 Januari.....	2,8 mM.
van 27 Jan. — 2 Februari..		16,5 mM.
van	3 — 9 Februari...	5 mM.
van	10 — 16 Februari...	0 mM.
	Totaal	27,3 mM.

De oogst is dit jaar bevredigend, zelfs goed te noemen, alleen is hij wat tegengevallen, omdat de veelvuldige regens in het najaar, den planttijd, meer deden verwachten. December en Januari beantwoordden echter niet aan deze hoop. De maïs is voldoende, rankvruchten zijn er in overvloed, ook groeide er veel gras en ander groen, wat ruimschoots dit jaar dienen zal tot veevoeder. Ook op Aruba en Bonaire is de oogst nog meegevallen.

Rectificatie.

In ons vorig nummer, rubriek ongelukken, deelden wij mede, dat een knaap overreden werd en ernstig verwond, terwijl hij bezig was serpentine onder het rijtuig los te maken. Dit ongeval heeft zich echter anders toegedragen. De knaap wilde de straat oversteken, werd omvergeworpen en overreden en bekwam één wond aan het been.

Onedel.

De Z. Eerw. Pater BERGERETTI, overste der E. E. P. P. Salesianen te Valencia, mocht na een kort verblijf op Curaçao niet meer voet aan wal zetten in Venezuela, en wel *om politieke redenen*, naar hem werd medegedeeld. Z. Eerw., zoo was uit Curaçao bericht, had in een magazijn gesproken met den ex-president IGNACIO ANDRADE.

De Eerw. grijsaard stond versteld, omdat hij zich niet kon herinneren den ex-president zelfs gezien te hebben. Wel was hem later medegedeeld, dat terwijl Z. Eerw. in het magazijn was, ook IGNACIO ANDRADE daar binnenkwam, doch hijzelf had den expresident niet opgemerkt.

Bovenstaande verklaring heeft de Z. Eerw. Pater aan President Castro opgezonden, opdat Z. Exc. zich overtuige, dat Z. Eerw. zonder reden gedwongen wordt nog langer buiten zijn bediening te blijven.

Wij noemden deze handeling, dit verbod, onedel, omdat het verleden van P. BERGERETTI, die zich tijdens de pokkenepidemie zoo heldhaftig opgeofferd heeft voor Venezuela en daarvoor luisterlijk gedecoreerd werd, zeker wel verdiende, dat zijn mondelinge verklaring in openhartigheid gegeven, geloof vond.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 7 Februari 1902, is, met ingang van 1°. Maart a. s.:

a. Het gouvernements-besluit van den 11n. Maart 1881, No. 85, ingetrokken voor zoover betreft de opdracht der functiën van Ontvanger aan den Gezaghebber van St. Martin N. G.

b. 1°. Den Heer J. A. NISBET, eervol ontslag verleend als Commissaris van politie op St. Martin N. G. en dit ambt mits deze opgeheven.

2°. De Heer J. A. NISBET, Officier van justitie bij den Raad van Justitie en ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht op St. Martin N. G., benoemd tot Ontvanger op dat eiland.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Marin Amajoe, Clement Bidollo c|o U. S. Consul [2], Th. Berthier, Merie Goope, M. Haseth, Karl Johannessen, J. C. Jesurun, Alejandro Medina, Terichi Pieter, Lous Royers, Emiles Reinhard, Juan Seniol, L. Vos.

Aangeteekende stukken: Pablo Hernandez, Arnold J. Maal c|o Juan Paródi, Guayaquil [Rebut].

Werkverschaffing.

De HEG. heer Gouverneur dezer kolonie heeft aan de wijkmeesters in de stad en aan de districtmeesters buiten verzocht een lijst op te geven van alle stroovlechters in hun wijk of district. Er wordt nu aan allen kosteloos stroo verschaft om er mede te werken en geld te verdienen, waarmede zij nieuwen voorraad koopen. Ook de aflevering schijnt verzekerd te wezen. Dit is zeker een edel pogen, wat wij van harte toejuichen, het zal, bijzonder in de stad, tenminste eenige leniging brengen bij de groote armoede.

Suriname.

Van 30 Januari tot 2 Februari zijn er geen nieuwe gevallen van gele koorts geconstateerd. De hoop is dus niet ongegrond, dat de ziekte als geheel geweken kan worden beschouwd.

Ingezonden Mededeelingen.

La Semana Cristiana Ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana, ilustradas con magnificos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (ó 10 pesetas). Dirigirse á los

---

wien ik ambten, waardigheden, aanzien en vermogen verschafte ...... zij hebben mij vergeten; maar zij, wien ik niet eens uit welwillendheid, doch alleen uit gedwongen edelmoedigheid een genoegen deed, dat mij niets kostte: zij zouden thans hun leven voor mij opofferen, hunne gezondheid voor de mijne ruilen, zij bidden nu voor mij. O, hoezeer heb ik gedwaald, hoe vreeselijk heb ik mij vergist!"......

Weder ontstond eene nog langere pauze; alsdan fluisterde hij:

„Henriette, wil je mij iets...... voor...... voorbidden?"

Het woord was er uit, het ijs gebroken, de weg tot God betreden. Nog dikwijls las zijn vrome nicht den brief voor; telkenmale knoopte zich een lang gebed daaraan vast. Wat de lijder in de eenzame uren van den nacht onder den invloed der genade deed, dat weet God, die hem hoorde. Weldra kwam de priester daar in huis, en toen de zieke eindelijk van zijn lijden verlost werd, was hij, zoo wij willen hopen, met God verzoend, voorzien en gesterkt door de sacramenten der Kerk.

Wij eindigen met de vraag: Wanneer de goede God aan ons, menschen, geen dronk water uit liefde tot Hem uitgereikt, onbeloond laat, maar goddelijk beloont, zou het dan wel zoo moeilijk vallen Hem te dienen?

señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscripción puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

Nederland.

Pieter Hendrik Kritzinger.

Een jaar geleden wist niemand, wie Kritzinger was, thans juichen de Engelschen, omdat een hunner handigste tegenstanders buiten gevecht is gesteld. Het is wel een korte, doch een glanzende loopbaan.

In het begin van Dec. 1900 trachtte De Wet de Kaapkolonie binnen te trekken. Door het samentrekken van alle beschikbare troepen verijdelde lord Kitchener dit plan. Maar Kritzinger kwam wel in de Kolonie, al was het slechts met 150 man. Hij had onder De Wet een goede krijgsschool doorloopen, had alle slimme zetten, alle handige grepen van de guerilla-taktiek geleerd: hij zou er zijn voordeel mee doen, en hij heeft het gedaan. Met ongekende stoutmoedigheid bracht hij den Engelschen gevoelige klappen toe en in korten tijd had hij zijn vijand zulk een ontzag ingeboezemd, dat Kitchener zijn beste generaals tegen den 28-jarigen Afrikaner in het veld bracht; generaal French werd belast met de leiding van de krijgsoperaties in de Kaapkolonie. Maar Kritzinger bleef zijn naam als tacticus ongeschonden handhaven. Evenals zijn beroemde leermeester, was hij elk oogenblik „hard pressed", „cornered", „cutt off„, en evenals deze, kwam hij steeds vrij uit den strijd. Met kenmerkende jeugdige blijmoedigheid wisselde hij den strijd af met de genoegens van het leven. Al de Engelsche generaals konden hem niet beletten, voetbal te spelen en op een prachtigen, zwarten hengst met „de nooies" te gaan rijden. Het zijn de Engelsche dagbladcorrespondenten zelf, die ons deze mededeelingen hebben gedaan. Maar zijn blijmoedigheid maakte hem nooit zorgeloos. Hij bleef de onvangbare Kritzinger, de man, die evenveel van zich deed spreken, wanneer hij uitrustte van den strijd als wanneer hij zijn krachten pijnlijk deed gevoelen.

Van al de commandanten in de Kaapkolonie was hij spoedig de meest geduchte. Niemand heeft er zich dan ook ooit over verwonderd, toen het plotseling bleek uit brieven en proclamaties, die hier bekend werden, dat Kritzinger assistent-hoofdcommandant voor de Kaapkolonie was. Toch is het zeer waarschijnlijk, dat hij eerst als zoodanig is benoemd, nadat hij eenigen tijd in de Kolonie had geopereerd met zulk schitterend succes. Scheepers tenminste, die in eenige maanden niets van De Wet had vernomen, verklaarde in het bekende schrijven aan Oom Chrisjan, gedagteekend 31 Aug., welke brief in handen der Engelschen is gevallen door dezen openbaar gemaakt, dat hij zijn benoeming tot commandant niet van Kritzinger kon aannemen, omdat hij diens gezag niet erkende. Later schijnt die erkenning toch te zijn gekomen, want Scheepers noemde zich commandant en De Wet zal zijn bekwamen adsistent zeker niet zijn afgevallen.

Overigens zal Kritzinger zich over dergelijke kleinigheden wel geen zorgen hebben aangetrokken; want door den enkelen strijder, die onder hem had gevochten en dien ik de eer had te spreken, heb ik hem hooren schetsen als iemand van een onverstoorbaar opgewekt humuer, wiens opbeurende invloed op zijn Burgers wonderlijk groot was.

Die strijder gaf hoog op van Kritzinger's opofferende kameraadschap. Vreugde en smart, weelde en ontbering deelde hij met den minste zijner Burgers. Daarom teekent het telegram van Laffan ook zoo duidelijk den jongen generaal, gevallen toen hij een zijner gewonde Burgers onder het vuur van een blokhuis wilde weghalen. Tot driemalen waagde hij de poging, toen werd hij zelf getroffen. Als het mogelijk was, zou Kritzinger geen gewonde achterlaten, had mijn zegsman mij verteld, en hij had merkwaardige voorbeelden gegeven, hoe de generaal zelfs nog terugging naar de ontruimde posities, om gekwetsten te redden, als niemand anders er meer den moed toe had. „Een generaal moet zich nooit aan gevaar onttrekken; als hij valt, zal er een ander generaal komen", was Kritzingers's lijfspreuk. En dan had hij zeker meer dan elk ander reden om zoo te spreken. Toen De Wet over de Oranjerivier was teruggedrongen, was hij immers de waardige plaatsvervanger geworden.

Trouwens ook hierin was hij slechts een leerling, die de lessen van zijn meester nauwgezet betrachtte. Generaal De Wet had voor het intrekken van de Kolonie gezegd, dat de Engelschen de wereld wijsmaakten, dat, wanneer hij gevangen was, de oorlog gedaan zou zijn. Zij vergisten zich echter, want hij had reeds voor een opvolger gezorgd.

En evenals generaal De Wet regeerde Kritzinger onder zijn manschappen met strenge tucht. Geen vergrijp zag hij door de vingers. Persoonlijk overtuigde hij zich steeds dat al zijn bevelen werden uitgevoerd en persoonlijk inspecteerde hij herhaaldelijk en onverwacht, de brandwachten.

Maar zooals De Wet een man van weinig woorden is, zoo was Kritzinger een man van opgewekte gesprekken. Als de strijd hem niet tot generaal maakte, was hij de vroolijke kameraad. Vaak gebeurde het dat een rapportrijder bericht van de nadering der Engelschen bracht, en dan veranderde de Afrikaner, die zoo vroolijk kon lachen, plotseling in den strammen, strakken militair, wien niemand gehoorzaamheid zou weigeren.

Als elke Afrikaan was Kritzinger verwoed gekant tegen het mengen van het zwarte element in dezen strijd; doch niet een is als hij zoo straf opgetreden.

Generaal French heeft hij geschreven dat hij elken zwarte, die bij het Britsche leger als combattant of spion dienst deed, zou laten doodschieten. Deze brief wekte zoozeer de verontwaardiging van minister Chamberlain, dat hij den 8en Aug. in het Lagerhuis zijn woede heftig uitte. Deze Britsche minister wilde zijn zwarte bondgenooten niet missen. Doch de verontwaardiging van een man als Chamberlain zal Kritzinger gewis wel koud hebben gelaten. Onaangenamer zal hem zeker geweest zijn het bevel van generaal De Wet, om Kaffers alleen dan dood te schieten, als zij zich aan spionnage schuldig maken, en ze met een vermaning los te laten als zij alleen met de wapenen in de hand worden gevat. In dit geval zou de leerling zeker liever tot krassere maatregelen zijn overgegaan dan de meester; want Kritzinger heeft zelfs verscheidene malen den blanken officieren van Kaffercontingenten gezegd, dat zij voor het aanvoeren van zwarten in een strijd tegen blanken den dood verdiend hadden.

Hoe trouwens Kritzinger over dit vraagstuk dacht, heeft hij, behalve in zijn reeds genoemden brief aan generaal French, neergelegd, zoodat het niet kan worden misverstaan, in zijn bekende proclamatie van den 13en Juli ll.

De hernieuwde publicatie dezer proclamatie is wederom een bewijs hoe er in Engeland stemming moet worden gemaakt. In het laatst van Juni, hebben de Engelschen een proclamatie van Kritzing er van volkomen denzelfden inhoud bekend gemaakt, en toen heeft zij ook gediend om den jingo-geest weder aan te vuren.

Op Kritzinger's akte van beschuldiging zullen heel wat feiten staan. Kritzinger was het zwarte schaap; was er een Kaffer doodgeschoten, dan was dit op zijn bevel geschied. Maar zijn gevangenen hebben hem geroemd om zijn humaniteit en dat is grooter lof.

Natuurlijk is het verlies van Kritzinger voor de Boeren zwaar; maar het is te boven te komen. In Zuid-Afrika dringen in moeilijke tijden altijd krachtige persoonlijkheden naar voren. Toen general Joubert stierf, was Lous Botha daar om hem te vervangen. Toen De Wet's inval in de Kaapkolonie mislukte, ontpopte zich Kritzinger tot een tweeden De Wet. Zuid-Afrika is het land der verrassingen. Ook de donkere dagen zullen voor de Boeren voorbij gaan.

(*Hbl.*)

Buitenland.

Transvaal.—Kitchener heeft al zijn best gedaan om tot iets goeds naar Engeland te kunnen seinen. En toen is hij toch de ontdekking gekomen, dat Methuen een succes heeft behaald door de verovering van een Boerenlager bij Boschpoort in de Magaliesbergen. Nu weidt hij daarover als volgt uit:

„Methuen's kolonne, op marsch tusschen Vrijburg en Lichtenburg, nam den 12n Januari een klein Boerenlager, waarbij hij enkele gevangenen maakte en voorraden buit maakte. Den 15n Januari vond de kolonne een lager van Vrijstaters, die naar Transvaal waren getrokken, en den volgenden dag nam zij bijna al hun voorraad. In die drie dagen maakte de kolonne 23 gevangenen, en werden ongeveer 2000 runderen, 800 schapen, 85 wagens, enz. buit gemaakt.

„De colonne zag de overblijfselen van de commando's van Potgieter en Liebenberg, doch deze vluchtten. (Wat gaan die Engelschen vooruit, de Boeren vluchten al, als ze hen maar zien!)

„De colonne van Colenbrander geraakte den 20sten Januari in gevecht met Steenkamp in het Magaliesgebergte waarbij enkele Boeren gevangen werden genomen."

De schaarschte in berichten blijft aanhouden, als een heugelijk bewijs, dat het den Boeren goed gaat. Het eenige bericht van eenig belang is een telegram uit Pretoria, meldende:

„Enkele dagen geleden was een groep van 35 inboorlingen uit Lendiquespruit bezig gras te snijden onder bescherming van 25 man der Imperial Yeomanry, toen zij verrast werden door 150 Boeren.

„Na een dapper gevecht, waarin 6 Boeren gedood en 4 gewond werden, werd de Yeomany genoodzaakt zich over te geven aan de overmacht.

„De Engelsche verliezen waren 1 doode en 7 gewonden; bovendien werden 4 inboorlingen, die ongewapend waren, later door de Boeren doodgeschoten."

Eenieder zal wel begrijpen, dat die 35 grassnijdende inboorlingen wel degelijk tot het Engelsche korps behoorden, dat door de Boeren werd verrast. Toen handelden de Boeren volgens hunne bedreiging, dat zij Kaffers, die voor de Engelschen vechten, zouden neerschieten.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1902.	Zulia	Caracas	Marcb.	Philad.	Zulia	Caracas
Vertrekt van New-York	Jan. 4	Jan. 11	Jan. 18	Jan. 25	Feb. 1	Feb. 8
Komt aan te San Juan		16		30		13
Vertrekt van „		17		31		14
Doet Curaçao aan		19		Feb. 2		16
Komt aan te La Guaira	11	20	25	3	8	17
Vertrekt van „	12	22	26	5	9	19
Komt aan te Pto. Cabello		23		6		20
Vertrekt van „		24		7		21
Komt aan te Curaçao	13	25	27	8	10	22
Vertrekt van „	20	26	Feb. 3	13	17	23
Doet La Guaira aan		27		16		24
„ Ponce „	22				19	
„ San Juan „		29	5	12		26
Komt aan te New-York	28	Feb. 3	11	16	25	Maart 3

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia	Merida
Vertrekt van Curaçao	Jaa. 13	Jan. 20	Jan. 27	Feb. 3	Feb. 10	Feb. 17
Komt aan te Maracaibo	14	21	28	4	11	18
Vertrekt van „	18	24	Feb. 1	7	15	21
Komt aan te Curaçao	19	25	2	8	16	22